

МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ
ДНИ-РУСЕ '80

С ВИСОКО ПРОФЕСИОНАЛНО МАЙСТОРСТВО

Когато русенската публика посреща един оркестър по начин, далеч надхвърлящ обичайната топлина на гостоприемството, струва си да се запитаме: дали в това се крие само приповдигнатият празничен тонус на фестивала? Или има и нещо друго? Например, изработеният в богатите традиции на „Мартенски музикални дни“ усет към хубавото, очевидното желание за честни и продължителни контакти с изкуството, с радостта от музиката.

Наистина, двата концерта на Симфоничния оркестър на Румънското радио и телевизия, дирижирани от Йосиф Конта, донесоха още в началото на фестивала онзи градус на артистично напрежение, който е търсен и очакван във всяка подобна проява. Едва ли за достойнствата на оркестъра и за диригента, който добре ги познава и умее да ги оползотворява, са необходими определения като професионално и издържано. Оркестровата култура на състава е, струва ми се, известна на нашата публика. Нещо повече — в моментите на сценично възпламеняване, както в прощания бис поддейства музиката на Енеску, зрелостта и натрупаният художествен опит останаха като че ли в подмолките на изпълнението. За да блесне усещането, че тази музика е в „гена“, в кръвта на изпълнителите.

Разбира се, художествените постижения на румънските симфонии не се ограничаваха само в кръга на ефективно завладяващия, спонтанно въздействащ детайл. Две възлови творби на оркестровата литература — Втора симфония от Брамс и Девета от Дворжак — разкриха пълноценно една богата картина на възможности. Йосиф Конта имаше в ръцете си едновременно стабилен и податлив оркестров апарат, музиканти на които може да се предоставя свобода на действие и да се разчита на тяхната реактивност. И ако при Брамс впечатлението правеха постигнатите детайли, дозираните звукови маси, то в симфонията от Дворжак сякаш в единно дихание се включваха и плътната мекота на струните, и безупречните солисти, и цялостното разпределение на силите в изграждането на мащабната постройка. Сценичното присъствие на диригента, подплатено от рутинираната в добрия смисъл на словото позиция, обхващаше и публиката, насочвайки я към преживяването с естествена музикантска логика. Тъкмо общият значим контур на творбата остава в съзнанието след такова поднасяне. Това можахме да видим и във „Фантастични сцени“ от Иван Маринов — точно разчетена, умело реализирана партитура.

Националната си класика гостите представиха, освен със споменатия бис, и с „Три румънски танца“ от Теодор Роголески. Диригент и оркестър създадоха в тяхната интерпретация логичен цикъл, в който можеха да се доловят многообгрнените картини на музикално-фолклорното въображение, майсторски почувствувани и претворени.

Участието на двама солисти с категорично очертани изпълнителски физиономии беше важен акцент в програмите на румънския оркестър. В цигулковия концерт от Брух румънският изпълнител Йон Войку имаше отлични партньори за подчертано романтична интерпретация. Едно сътрудничество, в което подкрепата на оркестъра не се ограничава в рамките на добрия съпровод, напротив — активно участва в намеренията на солиста. Ето така можахме да чуем концерта на Брух в издържан вид, в който дори да имаме по-различна нагласа на вкуса, не оставаме извън действието на сцената.

Силна вечер имаше нашият видеи пианист Антон Диков. Неговата индивидуалност по моему убедително бе обхванала и намеренията на оркестъра в Третия клавилен концерт от Бетховен. Или по-конкретно — изчистената от излишества, точно и задълбочено изградена фактура намери отзивчива оркестрова тъкан за своето реализиране. Единството на мисълта, деликатно осъществявано от Конта, донесе и една от кулминациите на концертите.

С цялото си представяне симфоничният оркестър на Румънското радио и телевизия ни кара да очакваме негови бъдещи участия в наши представителни форуми. И ако този път имаме възможността да се срещнем с оркестъра и диригента Й. Конта главно в рамките на класико-романтичното, биха били интересни и неговите изяви в по-широкия обхват на съвременността или в по-малко популярните симфонични произведения. Качествата на оркестъра и неговия диригент са безспорно доказателство за богатството от стилни интерпретаторски възможности, богатство, което слушателите ценят и обичат.

Мария ПОПОВА